

KRETSAKTUELLT

Hösten 2018

Vakthavande Grand Banks Karlskrona

Foto Kerstin Zanden Boblin

Svenska Kryssarklubben
Blekingekretsen

Välkomna till Blekingekretsen

Som ny medlem, ser Du vad som saknas eller vad som är bra, hör av dig med tips, råd och klagomål, så vi kan bli bättre. Adress hittar Du näst längst bak i detta nummer.

Jonatan Skarphagen	LYCKEBY	
Gonzalo Erroz o Gabriel Simonini	BUENOS AIRES	Argentina
Maria o Ingemar Arfvidsson	VÄXJÖ	
Olof Hernmarck	TJURKÖ	
Charlotta, Benny o Olle Vestergren	RONNEBY	
Mats Nyström	GÖTEBORG	
Rikard Svensson	KARLSKRONA	
Jan Larsson	KRISTIANSTAD	
Mikael Aggebrandt	LISTERBY	
Marianne Scheufens	GILLELEJE	Danmark
Christina Möller o Bengt Rudlund	V FRÖLUNDA	
Tobias Sunnerfjell	FALKENBERG	
Finn Andreassen o Gro Anita Olsen	ASARUM	
Poul Wendelboe	BRÄKNE-HOBY	
Ingemar Bäckström o		
Agnetha Jösok-Bäckström	ÅHUS	
Sandra Eckerbom o Marcus Hedqvist	RÖDEBY	
Michael Spångberg	JOHANNISHUS	
Anneli o Peter Lundgren	NÄTTRABY	
Pierre Berglund	NÄTTRABY	
Britta Rickfelder	DÜLMEN	Tyskland
Ann-Christine Petersson	LYCKEBY	
Peter Lundgren	TRENSUM	
Carina Lundkvist	BJÄRNUM	
Jutta o Siegfried Schmidt	HEILEGENHAFEN	Tyskland

Lasses ruta

Kära Kryssarklubbare!

En så'n sommar! Det blev nästan för mycket av det goda, 33 grader varmt i kajutan kan vara lite jobbigt. Men mycket båtliv har det blivit, vilket också avspeglas i statistiken över sjöräddningsfall. Sjöfartsverket redovisar för maj-juli det högsta antalet uttryckningar sedan mätningarna började år 2000. 70% gäller fritidsbåtar och ett oroande inslag är kraftig ökning av antalet båtbränder, som har ökat från 17 för två år sedan till 35 hittills i år. Läs t.ex. Trygg-Hansas råd om brandskydd på deras hemsida.

Ett litet glädjeämne har varit att deltagandet i 24-timmarssegling visar en ökande tendens. I höstens segling har 3 båtar deltagit, bättre än på många år. En poäng just med höstseglingen är att det blir en del mörkernavigation, vilket man annars inte så ofta övar.

Ett större glädjeämne är att antalet medlemmar i kretsen visar en liten men stadig ökning. Vi är nu 418 betalande medlemmar och 770 med familjemedlemmar.

Kretsens arrangemang under hösten är blandat, som det bör vara. Först en gruppresan till Polen med Stena till mycket gynnsamt pris. Det är bråttom med anmälan, se mer om detta på sidan 6. Vi har också föredrag, ett om epoxyarbete som man ju förr eller senare får behov att göra, och i samband med årsmötet ett intressant föredrag av långseglaren Uno Hylén. Han seglade på 70-talet till Peru i en Amigo 23 utan motor och med enkel sextant som enda navigationsinstrument.

Sist i höstprogrammet har vi ett studiebesök på NKT kabelfabrik i Karlskrona. Industribesök kanske inte tillhör Kryssarklubbens kärnverksamhet, men brukar ändå vara uppskattade och välbesökta.

Förhoppningsvis ses vi i höst på något av våra arrangemang.

Lars Möller
Ordförande

Ta en bild på Din båt och skicka till oss!

Vi vill presentera olika båttyper, och flytetyg, som platsar i SXK, (och det är många), skriv några rader om henne (hen). Vi hoppas kunna presentera den mångfald som finns inom SXK, och kanske framför allt i Blekingekretsen. Skicka Din bild till : ingmoller@telia.com

Jag väntar med spänning!

Ingela

Först ut är Ewa på SXKs kansli som visar sin pärla ***Eleonor***

Eleonor är försvarets sista träbåt, ek på ek, och är ett målbojseringsfartyg. Väger 10 ton. Byggt i Simrishamn på Davidssons varv 1964. Eleonor har 9 systerbåtar varav de flesta nu seglar utomlands. Vi har haft Eleonor sedan 1995. Hon ligger nu i Årstavikens Segelsällskap. Ewa Persson Stockholm

Kretsaktuellt ges ut av Blekingekretsen av Svenska Kryssarklubben och kommer ut med 3 nummer/år. Vi är ca 800 medlemmar varav många är bosatta utanför länet och några även utanför landets gränser. Vi har inget kontor men Du är alltid välkommen att ringa till någon i styrelsen. Adresslista hittar Du på näst sista sidan idenna tidning.

E-post blekingekretsen@sxk.se

Hemsida www.sxk.se

Postgiro 59 58 22 - 8

Program hösten 2018

Epoxyarbete i båt

Många båtägare får anledning att själva göra epoxyarbeten på sin ögonsten. Det kan vara mindre reparationer eller större arbeten, som installation av bogpropeller.

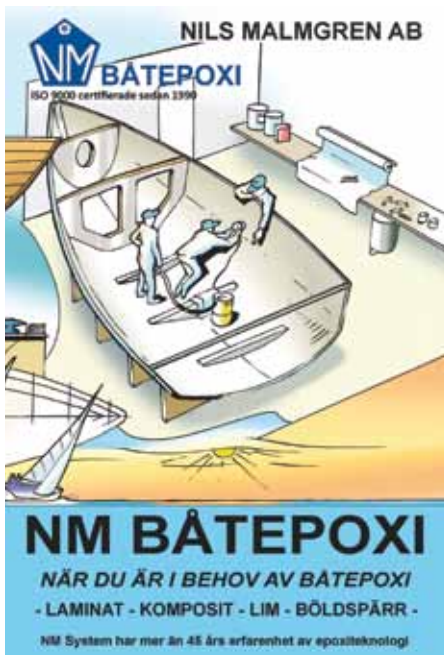
Onsdagen 3 oktober kl 18.30 kommer Gunnar Malmgren att berätta om hur epoxyarbete går till och vad man bör tänka på.

**Lokal: Sörbycentret i Ronneby,
Västra Industrigatan 15.**

Gunnar kommer från Nils Malmgren AB, välkänd och välrenommerad tillverkare av epoxyprodukter. Det kommer att handla om användning, säkerhet och skydd, och det blir naturligtvis tillfälle att ställa frågor.

Kolla gärna deras hemsida
<https://www.batepoxi.se/>

Föranmälan till lars.moller@telia.com eller 0706-790188 senast 2 oktober.

Välkomna!

*Inför höstens val på
kretsens årsmöte den
28 oktober*

Vi är fortfarande en person kort i valberedningen och eftersom denna skall utses av medlemmarna så ser vi fram emot förslag från Er.

Två medlemmar i styrelsen har också aviserat sin avgång varför vi i valberedningen är tacksamma för förslag till lämpliga kandidater.

Med seglarhälsningar

VALBEREDNINGEN

Jörgen Sökjer-Petersen Märten Dunér

Häng med på Höstutflykt till Polen

Res med likasinnade vänner och upplev Sopot och delar av Gdansk/Gdynia.

Den **12 oktober** kastar vi loss för en 36 timmars kryssning till Gdynia. En helkväll ombord på färjan och sedan ett program hela lördagen med både guidning i egen buss och tid för shopping och upplevelser på egen hand. Först en guidning i Gdynia och sedan bär det av till Sopot som är en mycket fin kurort. Och på eftermiddagen får vi se Gdansk. Den gamla stadskärnan där är väl värd ett besök. Man blir förundrad över hur polackerna lyckats återuppbygga staden efter andra världskriget!!

Läs mer om programmet och sevärdheterna på vår hemsida <https://www.sxk.se/blekingekretsen>.

På kvällen tar bussen oss tillbaka till färjan för ännu en trevlig kväll ombord. Så landar vi i Karlskrona på söndagsmorgonen.

Utresa 12 okt kl 19.30 (incheckning en timme innan). Återkomst 14 okt kl 07.30.

Priset för båtresan inklusive 2-manshytt (Premium utsides) och buss med guidning är förmånliga 700 kr per person, exklusive måltider.

Stena har måltidspaket som lämpligen bokas med din anmälan:

Middagsbuffé inkl öl/vin + frukostbuffé 229 kr p.p.

3-rättersmeny (öl/vin tillkommer) 199 kr p.p.

***Snabba på med din anmälan senast 19 sept till Peter Borenberg
peter@borenberg.se eller 070 766 7082.***

Kallelse till årsmöte 2018.

Kretsen årsmöte äger rum äger rum i

Karlshamns Folket hus
söndagen 28 oktober kl 16.00.

Efter mötesförhandlingarna blir det en lätt förtäring och därefter föredrag.

Dagordning:

1. Mötets öppnande.
2. Val av mötesordförande och sekreterare att leda förhandlingarna
3. Fråga om mötets stadgeenliga utlysande
4. Val av två medlemmar, som jämte mötets ordförande skall justera det förda protokollet, samt vara rösträknare.
5. Föredragning av verksamhetsberättelse och ekonomisk redovisning
6. Föredragning av revisionsberättelse
7. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen
8. Val enligt § 5 av ledamöter i styrelsen jämte suppleanter:
  - ordförande för 2 år
  - 2 ordinarie styrelseledamöter för 2 år
  - 2 suppleanter för 1 år
  - 2 revisorer jämte en suppleant för ett år
9. Budget för verksamhetsåret 2018/2019 samt fastställande av kretsavgift
10. Val av tre medlemmar (varav en sammankallande) att utgöra valberedning
11. Mötets avslutning

Välkomna!

Styrelsen

Efter avslutat möte serveras lätt förtäring innan Uno Hyléns föredrag

***Föranmälan senast 26 oktober till lars.moller@telia.com
eller tel 0706-790188.***

Föredrag om långfärdssegling

Efter årsmötet kommer vi att kunna lyssna till Uno Hylén, en erfaren långfärdsseglare med unika erfarenheter.

Uno Hylén blev först känd när han under 1973-1975 seglade till Peru (sydamerika) och tillbaka med Amigo 23:an Chilena. Chilena var utan motor och med den tidens begränsade navigationsutrustning.

Vad som då väckte uppseende i veckopressen var att han under vistelsen i Peru träffade och gifte sig med en peruansk flicka, som sedan följde med i båten under hemseglingen till Sverige.

Bild från Sydsvenskans förstasida 8 sept 1975.

Uno Hylén deltog också i ensamseglingen OSTAR 1980, då med en något större båt.

Välkomna till ett intressant och inspirerande föredrag.

Lars Möller

Studiebesök på NKT kabelfabrik

Vi får möjlighet att göra ett studiebesök på NKT kabelfabrik i Karlskrona. Fabriken är specialiserad på tillverkning av högspänningskablar för mark- och sjöapplikationer och gör även installation av sjökabel med eget kabelfartyg i internationella projekt.

För båtfolk är kanske fabriken mest känd för det höga tornet på Verkö som är ett tydligt sjömärke.

Tid: Onsdag 14 november kl 18.30

Plats: Vi samlas vid parkeringen utanför Baltic House i nordvästra hörnet, Verkövägen, Lyckeby.

Föranmälan till lars.moller@telia.com eller 0706-790188.

Välkomna!

Tjärö N Bastu med SXX bojar

Foto Thomas Karlsson

Höstmöte på Blekinges vackraste ö.

Thomas Karlsson

En solig lördag i augusti (25) sammanstrålade ett femtontal medlemmar ur Blekingekretsen på Tjärö. Ön har under sommaren blivit ett besöksmål som slagit alla rekord. Det vackra vädret, den utökade färjetrafiken och den kompetenta organisationen på Tjärö har lockat tusentals människor till ön.

Före eller efter en god och prisvärd måltid har Tjärö mycket att erbjuda. Utmärkta vandringsleder som erbjuder massor av ögongodis, det vill säga vackra utsikter. Växtlighet och djurliv har väl denna sommar lidit brist på väta, men den härliga timslånga regnskur som drog över ön vid 19-tiden på lördagen, gjorde att mossan lyste härligt grön på Tjärö kalv under söndagsmorgonen. Lagom till prisutdelningen för tipsrundan kl. 20.30, upphörde regnet. Endast bastuentusiasterna, Rolf, Ulf och några till blev blöta i bastu och under hemrodd från bastuflotten, som numera ligger norr om Tjärö.

Bryggan som ligger på babordssidan vid kurs in mot Marens gästbrygga har fått både el och vatten.

Smakar det så kostar det och den är nu avgiftsbelagd. För den kostnadsmedvetne finns ett otal utmärkta naturhamnar. Fortifikationsverket har brutalt tagit bort ett antal krigsförtöjningsplatser. Ibland med stora sår i berget.

Jag är ingen entusiast för grillning, men vi kunde efter tillstånd utnyttja en av de många grillplatser som finns på ön. Som en skänk från ovan kom efter grill-exercisen det härligt kraftiga regnet som sköljde bort eventuella risker. Ett flertal nya grillplatser har utplacerats på ön. På Tjärö Kalv såg jag två fint belägna grillar.

Ön finns omnämnd redan år 1659 då ett torp är dokumenterat. Om ordet ”Tjär” kommer av tjärbränning eller trädsamling, därom tvistar de lärde. Långt tillbaka skrevs ön ” Käröö”. Låt det betyda kärlek, med tanke på det vackra bröllop med ett femtiotal gäster som hölls på ängen i strålande solsken.

Bröllop på Tjärö

Foto Bengt Nordé

Självt irrade vi medlemmar från SXX runt på en tipspromenad, konstruerad av Rolf Albinsson. Många underliga frågor där den första knäckte självförtroendet hos många, besvarades bäst av gruppen som enbart bestod av det starka könet – skapelsens krona. **Grattis töser!**

Efter en sangria fick deltagarna veta att Tjärö är stort som Monaco, 78 ha. Högsta punkten ligger 20 meter över havet. Här har funnits sex gårdar, båtbyggeri och stenbrott. Ön köptes 1939 av Bengt Berg. Naturfotografen och författaren som tyckte att blekingar var ett ”ilandsmuget svartmuskitigt, kortbent, flatbottnat

släkte som sniket utrotat allt levande längs kusten utom skator och trutar”. Köpet vidaretransporterades till Svenska Turistföreningen och turiststationen invigdes år 1942. Margareta Stenudd var en föreståndare som med fast hand drev verksamheten i STF:s anda under många år.

Verksamheten såldes år 2008 till en mångmiljonär som blivit rik på konstgjorda njurar. Ön drabbades inte av njursvikt, men av andra stora problem trots jubel från etablissemangen och till slut var anläggningen stängd några somrar innan ön övertogs av kompetenta människor med både kapital och kompetens.

Tyska **Die Yacht** hade ett tiosidigt reportage om Blekinge skärgård för några år sedan. Journalisten beskrev ön som Bullerbyn. En idyll i Astrid Lindgrens anda. Sveriges Television har haft direktsändning för sitt midsommar-firande härifrån med Bosse Larsson som programledare. Varje bergsknalle har båtar förtöjda under mid-

Tjäröberg

Foto Thomas Karlsson

Tjärö, Ållingaviken

Foto Thomas Karlsson

sommar och i juli menar vissa att gästbryggan mer påminner om Kiviks marknad. Grillplatsen i direkt anslutning till gästplatsen är nu borttagen. Nu finns här en stor restaurang och en cafe-byggnad med reception. Ett stort trädäck omger platsen, som även medger uteservering för restaurang och café.

Kvällen avslutades med intressanta samtal om Utklippans framtid, framtida eskadrar och andra ämnen som uppstår när så mycket kompetens samlats på samma plats. Ord som Äerö, Njord, Hammerodde, Göta Kanal, Witte, Rügen flög genom luften. Ledaren för hösträffen, Rolf Albinsson, kunde framåt tiotiden på kvällen slappna av efter väl genomförd övning.

Tack för att Blekingekretsen bjöd på hamnavgiften. Den har stigit något sedan år 1985 då den var 35 kr.

Thomas Karlsson

www.blekingeskargard.com

Tjärö Nabben

Foto Thomas Karlsson

Mitt bygge av en motorsnipa.

Text o foto Per W Anderson

Efter att ha varit folkpensionär under 1 år började jag på Båtbyggerlinjen på Litorina Folkhögskola i Karlskrona, höstterminen 2009. En gammal pojkdrom om att bygga en liten motorbåt i trä kunde nu förverkligas med nya förutsättningar. Snickeriarbetet i Slup- o Barkasskjulet på Lindholmen började med den obligatoriska delen att bygga den ”pedagogiska verktygslådan” och en komplett flateka med åror. Därefter kunde man få starta ett eget projekt. Mitt byggprojekt startade våren 2010.

Målet var att bygga en träbåt av allmogetyp, som skulle kunna bära 2-3 vuxna samt ett par mindre barn för turer inomskärs i lugnt väder. De flesta motorsnipor som tidigare hade byggts på Båtbyggerlinjen var gjorda efter uppmättningsritningar av motorsnipor som var cirka 14 fot. Dessa var byggda på Östra Hästholmens varv.

Efter genomgång av tillgängliga uppmättningsritningar på äldre allmogeåtar med motor, kunde jag snabbt konstatera, att någon passande båt inte fanns uppmätt och dokumenterad. Den båt som närmast liknade det som jag sökte, var en

motorsnipa, som byggdes 1965 av Peter Magnusson (Jerkö-Pelle) på ett litet varv i Ekenäs på Sturkö. Den var uppmätt 2007 av Bertil Andersson Björkenäs. Bertil har under lång tid gjort uppmätningar och dokumenterat ett stort antal allmogebåtar främst i Blekinge. Den aktuella båten var 4500 mm (15 fot) lång och 1460 mm bred. Fribordshöjden var cirka 200 mm och med ett djupgående på 360 mm. Tre ritningsblad och kompletterande upp-gifter på den uppmätta båten anskaffades från Bertil.

Jag förstod snabbt att här gällde det att ha väldigt mycket tålamod. En betydande del av byggtiden skulle troligen gå åt till att fundera över hur jag tänkt mig att det färdiga resultatet skulle bli och hur olika moment skulle utföras. Skolans lärare tyckte att det borde vara möjligt för mig att bygga en motorsnipa som stämde med mina önskemål. Den uppmätta båten kunde tjäna som förlaga även om många ändringar skulle krävas.

Efter viss vända bestämde jag mig för att börja med förberedelserna och dra igång bygget. Ritningarna skalades upp från 1:10 till naturlig storlek för både stävar och spant. Redan i detta skede visste jag att såväl förlagans ritningar på stävar och underlag för byggmallar inte skulle visa den slutgiltiga formen, men jag måste ju ha något att utgå ifrån. Förstäv ritades om för att klara kravet på ett extra bord. Akterstäv ritades om för att få bättre bärighet i akterskeppet och förlängdes för ett extra bord. Goda råd från lärarna underlättade.

Det visade sig bli svårt att hitta lämpligt virke för projektet. Vid tiden för bygget hade skolan problem med att hitta leverantörer för virke anpassat till båtbyggeri. Att hitta ekvirke som var krokvuxet eller hade sådan bredd att man kunde ta ut ett helt stävämne var inte möjligt. Det första ämnet till förstäv blev dessutom så skevt efter sågning och hyvling att det måste kasseras. Det var bara den första motgången. Ny förstäv tillverkades men krävde skarvning genom lämplig fog, limning samt rostfri genomgående bult. Det verkade bli bra till slut, men ack så mycket merarbete.

Akterstäv tillverkades men fick göras om då märkestrålar i ämnet gjorde att det blev sprickor i materialet under tillverkningen. Kölplankan gjordes något högre och med viss överlängd samt baserades på båtlängden 15 fot. Jag föreställde mig att en högre kölplanka skulle bidra till bättre gång i vattnet. Nästa steg var att montera stävarna på kölplankan och sätta upp ”ett rese”, d.v.s. den ställning som krävs för det fortsatta bygget. 6 stycken mallar tillverkades enligt uppmättningsritningen för att ha som utgångsläge inför formgivningen av mitt skrov.

Efter preliminär fixering av mallarna på kölplankan och ställningen kunde den verkliga formgivningen av skrovet börja. Ett ovärderligt hjälpmedel här var 14

14 Ri indikerar formen på båten.

smala kvistfria och noggrant hyvlade smala träribbor (Ri) som sträcker sig från för till akter och bland annat markerar överkant på tänkta bord, samt skrovets form.

Nu startade ett omfattande arbete, som krävde många beslut och vändor. Vilken form skulle skrovet ha? Vilken fribordshöjd skulle det vara och hur blir det med den nya vattenlinjen? Med hjälp av distansklossar eller motsvarande mellan respektive ribba och i princip varje mall skapades en bild av den blivande formen för en skrovsida. Ett par av mallarnas läge längs kölplankan fick också justeras.

Efter ett stort antal försök och goda råd från min lärare kände jag mig nöjd med

resultatet. Därefter skulle formen från en sida överföras till motstående sida för att få ett mera helhetsliknande intryck. Visade ribborna tillsammans med de nya stävorna och alla distansklossar en båt med ökad bärlighet i såväl akterskepp som totalt? Och hur var det med fribordshöjd och önskemål på språng?

Det var förvånansvärt hur väl alla ribborna tillsammans med stävorna gestaltade det blivande skrovet. Då helhetsintrycket kändes bra kunde mallarna byggas på eller nytillverkas och deras läge på kölplankan justeras. Nu gällde det förstås att se till att mallarna blev symmetriska och så stabila, att de höll för krafterna i samband med bordläggningsarbetet. Med de slutgiltiga mallarna på plats sattes alla Ri åter upp för kontroll. Allt verkade OK så här långt. Baserat på de nya mallarna noterades följande förändringar på skrovet jämfört med förlagan:

- Antalet bord ökas från 6 till 7 för att få bättre fribordshöjd.
- Språnget får en modifierad linje.
- Skrovets bredd ökas med cirka 150 mm.
- Akterskeppet läggs ut för ökad bärlighet.
- Motorns placering flyttas föröver för att ge bättre plats vid rorkulten.

Vid det här laget hade en större del av terminen gått åt. Nu var det dags att börja med bordläggningen. Båten är klinkbyggd och kopparnitad på sedvanligt sätt för allmogebåtar. Första steget i bordläggningsarbetet var att sätta av en beräknad bordshöjd på såväl stävar som respektive mall. Bordläggningsarbetet på mitt bygge följde sedvanliga principer. Materialvalet till bordläggning och däck kan se lite oli-

ka ut beroende på tillgången till virke. Sambordet och översta bordet tillverkades i ek, övriga bord i furu för att få en relativt lätt båt. Min erfarenhet blev nog att ett bord i furu var svårare att basa och forma till jämfört ett bord av ek. Furuborden var styvare och känsligare för sprickor. Konsekvensen för den helt ovane byggaren blev flera spruckna bordsändar, som krävde extra timmar för att tillverka nya bord. Om bordet dessutom redan var helt eller delvis nitat och inpassat i stävarnas spunning, så blev merarbetet så mycket större. Efter mycket ”svett och tårar” blev bordläggningen klar. Att bygga vintertid i en ouppvärmad lokal bidrog kanske till att fumliga fingrar inte satte fast alla tvingar på rätt sätt. En lossnad tving kunde i sämsta fall resultera i en sprucken bordsända.

Efter bordläggningen tillverkades och monterades bottenstockar och upplängor av ek. Nu var skrovet förhoppningsvis så formstabil att mallar och byggställning kunde rivs och båten sattes ner på golvet. Vattenlinjen fick uppskattas med utgångspunkt från förlagan och med hänsyn till den nya skrovformen. Man brukar säga att när bordläggningen är klar så är halva jobbet på bygget gjort och då firades det med Pommac Magnum tillsammans med de andra båtbyggarna. Själv hoppades jag nog att en något mindre del återstod.

Nästa moment var att placera motorn i läge på sin motorbädd med propelleraxelhylsa och lagring etc. Borrning av hålet för propelleraxelhylsan gjordes i ett tidigare skede. Att med hjälp av en lång borr och handborrmaskin träffa rätt kändes lite nervöst. Men det gick förvånansvärt bra. För framdrivning valdes en Honda fyrtaktsmotor på 4,8 HP med reduktionsväxel o centrifugalkoppling. Motorn modifierades något för att sänka läget på utgående axel. Motorvarianten var tidigare inte så ovanlig i Karlskronaområdet men hade sin största tillämpning som Gokartmotor i en egen klass. Propellerarrangemang inköptes av Osby Motor, som förutom ett intressant båtmotormuseum hade saknade komponenter i lager för modifiering till min båt. Där fanns också ett större antal äldre båtmotorer för försäljning i renoverat skick.

Layout för skarndäck med sarg, för- och akterdäck inklusive balksystem, skott, förstärkningar till förtöjningsanordningar, motorhuv samt tofter krävde en hel del planering innan

snickrandet kunde fortsätta. Roder och roderbeslag anpassades med hänsyn till bland annat den modifierade akterstäv. Inredningen är byggd i ek och däck-sribborna i Oregon Pine. Durkarna gjordes av gran. Ytbehandlingen av båten är gjord på sedvanligt sätt för den här typen av båt med bland annat rå kallpressad linolja spädd med balsamterpentin. Fribord, däck, skott, sarg och tofter är lackerade med klarlack.

Båten blev klar för sjösättning vid vårterminens slut 2012. En ballast på 50 kg bly placerades under durkarna för ökad stabilitet. Premiärturen gav en enorm självtillfredsställelse då alla pusselbitar tycktes ha fallit på plats. Tyvärr har jag ingen koll på det totala antalet timmar för projektet. Som elev på båtbyggerlinjen ingick också att delta i andra gemensamma aktiviteter för hela Folkhögskolan.

Jag har inte gjort någon regelrätt uppmätning av nybygget men noterat följande mått på färdig båt:

- Längd 4550 mm
- Bredd 1620 mm
- Fribordshöjd cirka 350mm
- Djupgående cirka 400 mm

Båten har nu varit i sjön 7 säsonger och den uppfyller alla mina ursprungs-krav på såväl bärighet som sjösäkerhet. Båten uppför sig mycket bra också i lite sämre väder. Själv tycker jag dessutom att båten fått tilltalande linjer och jag har fått många komplimanger att båten är vacker. Projektet kunde genomföras med handledning av bland annat Karl-Erik Hansson lärare på Båtbyggerlinjen Litorina Folkhögskola.

Tiden på båtbyggerlinjen var tidvis tuff för kroppen, men många roliga stunder tillsammans med likasinnade uppvägde all värk o vända. När båten rullades ut ur Slup- o Barkasskjulet kände jag mig både stolt och glad.

Min pojkdrom
blev sann.

Per W Anderson

Grand Banks-träff Karlskrona 2018

Text o Foto

*Kerstin Zandén Bohlin o
Åke Bohlin*

Det blev en mycket lyckad Grand Banks-träff i Karlskrona denna sommar. Uppstarten den 11/7 var förlagd till Stenshamn dit åtta stiliga GB-båtar anlände. Med vädret på vår sida fick vi en trevlig traktor-utflykt och senare en underbar grillkväll.

Dagen därpå gick vi i samlad trupp med hissat signalställ in till Karlskronas gästhamn där ytterligare fyra båtar låg och väntade på oss. Med på träffen var bl a två båtar från Finland.

Som brukligt är var det öppet "hus" på alla båtar. Man kan alltså gå runt på/i vilken eller vilka båtar man vill för att kanske få lite idéer till förbättringar på egna båten. På kvällen var middag förbokad på restaurang Utkiken. Det blev

gemensam färd dit med "lilla tåget" Tredje dagen var vi med om en anorlunda, mycket trevlig tipspromenad och efter det några timmar egentid.

Många var långväga gäster och världsarvsstaden Karlskrona har ju mycket att erbjuda. Kvällens middag intogs på Restaurang Vass som ligger i hamnen. På lördag förmiddag var det dags att ta farväl av såväl gamla som nya båtänner med förhoppning om att ses nästa år igen.

Alla tyckte att det var en av de bättre Grand Banks-träffar vi haft så vi framför vårt tack till Karlskrona kommun/turistbyrå och alla andra som varit behjälpliga.

Kerstin o Åke

“Vår” Arona vid Lidö gästhamn i närheten av Arholma. Veteranbåts-träff med ett tiotal fina båtar : Arona som trafikerade Karlskrona skärgård för ett antal år sedan är nu inköpt och renoverad i ett fantastiskt skick...

Sommarens segling 2018 *Stockholms skärgård*

Yvonne Stenhoff Nilsson och Stefan Nilsson

Stämningbild

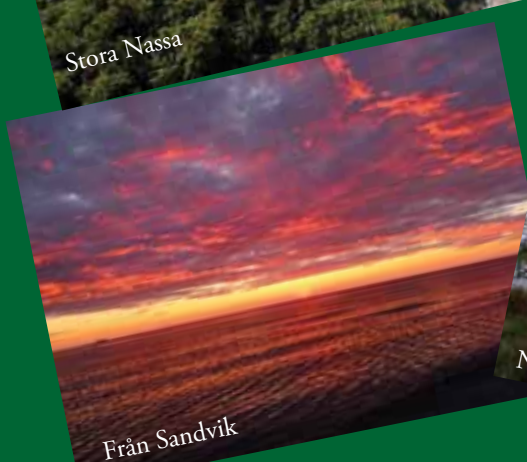
Vaddö Kanal

Stora Nassa

Sadelöga

Från Sandvik

Norrviken SXX, med bastun uppvärmd

 Svenska Sjö

Båtförsäkring på mina villkor

gröner

"Hos oss får du
mer trygghet för
mindre pengar"

Anders, välkänd meteorolog,
kund och en av våra 247 000 delägare.

Vi på Svenska Sjö har bara en sak för ögonen. Att ständigt utveckla de bästa båtförsäkringarna och trygghetslösningarna för dig och din båtklubb. Genom Svenska Kryssarklubben är du delägare i Svenska Sjö och det ger dig direkta fördelar som resultatbonus för medlemmar, smidig skadereglering och mer omfattande villkor. Och här har vi nu blivit ännu lite bättre, vi har dubblat maxersättningen i rättskyddsförsäkringen och också satt ett tak på självriskan.

Så du kan lugnt gå in på www.svenskasjo.se om du vill veta mer eller räkna ut din premie.

Hamn & Farled

Nytt om bojar.

Under sommaren har bojen i Byrumsviken bytts ut med sten och allt. Fästet i den gamla stenen var alldeles för slitet/korroderad för att vara tillförlitlig.

En ny boj är på väg till Bockövik, nordväst om Bockö i Matviksskärgården. Eventuellt är den redan på plats. Positionen är 56 08,37N, 14 56,83O. Se kartbild nedan.

Eskader

Rikseskader juli 2020 i danska övärlden mot Nyborg

Kom med på en odysse i danska farvatten mot Nyborg som är mål för

SXK :s rikseskader sommaren 2020.

På väg till eller på hemväg finns många spännande hamnar att besöka tillsammans med blekingekretsens deleskader. Ett tillfälle för dig att passera Bornholm och upptäcka den danska övärlden i tryggt sällskap. I slutet av oktober åker en arbetsgrupp till Nyborg för att utforska de olika möjligheter hamnen har, samt vilka utflyktsmål som kan vara aktuella.

Nyborgs hamnkapten ser fram emot ett framtida samarbete för att underlätta för vår rikseskader.

I nästa nr av Kretsaktuellt mer info rikseskadern.

Rolf Albinsson eskaderledare

Utklippan sommaren 2018.

Under sommaren har vi haft bemanning av kretsens lägenhet totalt 9 veckor. Våra stugvärdar har gjort ett bra jobb. Mycket båtsnack med gästande båtar. Strandstäd o lite plock. Tack!

Att sommaren blev den varmaste i man-
naminne gjorde vistelsen på Utklippan till en fantastisk upplevelse. Jag var stugvärd v. 31 och lyckades uppleva när Utklippan var den varmaste platsen i Sverige under natten. 23,7 grader kl. 02.00 är inte illa. Ca 24 i vattnet . Under sommaren har även café o restaurang kommit igång. Fyren är öppen för besökare. Turbåt tre gånger i veckan med fullbokade turer hela sommaren. Det börjar röra på sig därute.

Hur det ser ut nästa sommar vet vi inte. Statens Fastighetsverk har nämligen avis-
erat en fördubbling av hyran. Hur det kommer att påverka vår verksamhet återstår att se. Jag återkommer när vi vet mera.

Pär Aronzon

Sammanställande för SXX Utklippan

Rapport från en 12-timmarssegling

Lördag 1 sept seglade vi en 12-timmarssegling inom ramen för SXX 24-timmarsseg-
gattor. Vädret var hyfsat med prognos västlig vind 4-7 m/s, mot kvällen vridande till nord och avtagande. Analys av väderprognosen är viktig när man planerar seglingen. Man vill undvika kryss och helst hitta sträckkor som ger halvvind.

Klockan 09.42 startar vi från Dragsö i Karlskrona och går sydvart ut till

Angöringen, vilket ger halvvind. När vi kommer dit är vinden V 5 m/s och vi beslutar att gå till Utklippan. Det bör då fungera att sedan kunna gå tillbaka med sträckbog utan kryss.

Vid Utklippan har det gått drygt 3 timmar och vinden är stadigt västlig.

En möjlig rundningspunkt (av flera) är nu Kammarbrinken, 5,8 M rakt norrut. Om vi tar den och sedan går tillbaka till Utklippan bör ungefär halva tiden ha gått. Planeringen är nu att gå samma väg tillbaka till startpunkten. Det innebär att vändpunkten på halva vägen är Kammarbrinken efter 4 ½ timmars segling. Det bör ge marginal för kvällens avtagande vind.

Planen håller i stort sett. När vi närmar oss Angöringen på vägen tillbaka börjar vinden vrida mot nord och det blir ett kort krysslag före pricken. Vinden är NV och har avtagit till 2 m/s.

Nu skall vi norrut in mot Karlskrona. Kvarstående tid är nu 4 timmar och distansen till startpunkten är ca 7 M, vi väntar oss kryss i svag vind, så en god tidsmarginal är nödvändig. Vi kryssar uppåt i infartsleden till Karlskrona. Så småningom passeras vi av

Stenafärjan på ingång och håller undan i den smala leden.

När vi kommer upp till Länsman avtar vinden ytterligare till 0,5 – 1 m/s och börjar vrida mot NV. Vi blir liggande en halvtimme innan vinden går upp till 1,5 m/s och det blir segelbart igen. Nu blir det en stillsam segling bidevind i tilltagande mörker, endast upplyst av ljuset från varvet i Karlskrona. Man ser öarna som som mörka skuggor, men plottern leder oss rätt .

Klockan 21.39 passerar vi startpunkten i kolmörker. Tiden blev alltså 11 timmar 57 minuter, närmast perfekt, men naturligtvis mycket beroende på tur. Totalt gjorde vi 41 M på denna segling, inte så tokigt med tanke på den svaga vinden på slutet.

Nästa år blir det nya seglingar. En plakett i brons med emalj hägrar i fjärran efter uppnådda 3000 M.

Lasse och Ingela

PS. Jag ser fram emot silver efter 500 M, det är emaljen som är det fina. Ingela

SKEPPSBIBLIOTEKET

Har Du läst artikeln Höstmöte på Bekinges vackraste ö, har Du en försmak av vad som väntar i Thomas Karlssons böcker. De har några år på nacken, men öarna ligger kvar, det är en inspirerande, lärorik och nöjsam läsning för Dig som seglar från Sölvesborg till Kalmar.

Böckerna: Natur- och gästhamnar i Blekinge skärgård, del 1: Sölvesborg – Gö . del 2: Gö - Kristianopel - Kalmar.

Du kan beställa dem via Thomas hemsida: <http://www.privatkonsult.com/>

Ingela

Lösning korsord 63, 2018

Denna gång hade vi ingen som lyckats med den rätta lösningen.

Bättre lycka nästa gång!

Anlöpa. För kort tid gå in i hamn eller på redd som ej är destinationsort. Stål blir, beroende av stålsort, efter härdning sprickbenäget, hårt och sprött. Genom återuppvärmning till en lägre temperatur än härdningstemperaturen och långsam avkyling får man ett segare stål.

Apa enligt Carl Smith i Båtseglareordbok från 1899: ”Apa kallas på tremastade råseglare ett gaffelsegel på stormasten. Bland båtseglare hör man ofta benämningen apa gifven åt det lilla aktersta seglet på en yawlriggad båt, men då ordet enligt vanligt sjömansbruk har en bestämd annan betydelse, bör det ej användas för att beteckna mesanen på en yawl.”

Avbetala. Betyder även mönstra av och ta ut inestående lön.

Bitter end är ett gammalt uttryck för sista delen och fästpunkten av ett tåg med betydelsefull funktion, främst ankartåget. När ankaret fälldes fick tåget löpa ut till avsedd längd. En bukt var därvid lagd kring betingen (på engelska the bit) för att stoppa utlöpanet av the bit end.

Ens är två föremål som observeras i linje med varandra. Om enslinjen skyddar mot grund kallas det frimärke.

Kamel är en stadig smal flotte ofta tillverkad av sammanlänkade delar och klädd på utsidan, avsedd att användas som fender mellan skrov och kaj för att förhindra skamfilning.

Kajman är en ålderdomlig beteckning på en besättningsman med samma namn som någon av sina kamrater.

Mastfisk är benämningen på det förstärkta ställe där masten går genom däck. Den del av masten som går genom däck kallas fisk. På vikingaskeppen vilade mastens nederända på en långsmal fiskliknande balk som fördelade kraften över flera balkar.

Ros, i bemärkelse kompassros, kallas på engelska Flower of the winds.

Tabernakel är en anordning på däck för att hålla en tippbar mast. Vanligen utformad som hylsa eller två strävor med en bult/axel genom masten. Det vanligaste är att tippning av masten sker akteröver. Förekommer vanligt på mindre båtar i kanaltrafik. På min båt hade jag stormasten tippbar bordwärts och mesanen akteröver. Av och påmastning kunde därför i nödfall ske

utan anlitande av kran. Förtöjd vid en SXX-boj kunde jag, bl.a. genom att fälla mesanmasten och via jollen trä om ett mesanfall som rappat ut.

Sann **solttid** råder vid var 15:e grad räknat från Greenwich. För Blekinges del ligger 15° strax öster om Matvik. (Ett jordevarv 360°, ett dygn 24 tim. $360^\circ/24 = 15^\circ$)

Tender är en kolvagn till ett ånglok. Det kan även vara en engelsk benämning på en mindre hjälpbåt, jolle. Hos oss används den vanligen som motorbåt, vilket stora kappseglingsbåtar har för transport av segel, bogsering mm. Tender kan även vara en engelsk benämning för rank eller vek, motsatsen till styvt fartyg.

Skepp O 'hoj!

Säljes

Sjökläder Musto Yachting

Fabrikat: Musto yachting, byxa + jacka
Färg röd, storlek XL herr med uttag för säkerhetslina m.m.
Lite använd.
Pris 1200:- (nypris 4000:-)
Finns i Lyckeby.
Kontakta Bosse Laurell, mobil 070-6998354 eller via Mail: bon.laurell@telia.com

Här kan Du som kretsmedlem annonsera gratis vad Du har att sälja eller om det är något Du vill köpa...Vi lägger även ut det på hemsidan

1	Ros som inte blommor	20	Inför avresa
2	Koj	21	På mången slip
3	Sejdel	22	Dinera
4	I Afrika och havet	23	Sidledes förflyttning att beakta
5	Logi		
6	Examen och har ketch	24	Kort snöre
7	Ledare	25	Efter tu
8	Angriper Fe	26	Underskott
9	Animaliskt fett	27	Eldar
10	Åldringen	28	Skvallras
11	Avliva höns	29	Svärtad
12	Överspänningsskydd	30	Manöver som bör göras kon trollerat
13	Huggormshona		
14	Liten flundra	31	Skyldigheten
15	Dit man seglat	32	Vase
16	Skede mellan ogjort och gjort	33	Svikta
17	Den faller vid temperatur- sänkning	34	Stad i Veneto som givit namn åt ett hav
18	Föda	35	Urmodig
19	Kvistar		

Neptuni åkrar Foto Anders Konow

BYSSAN

Godast på länge, nyfångad nyrökt, makrill, som vi åt ombord på Emilia i Göteborgs hamn. Vi får klara oss utan makrillen, men en god gryta kan väl passa bra nu när det börjar bli lite ruggigare, gärna dubbel sats, den är bra att värma eller frysa, passar till både fest och vardag, kanske inte laga i båten, men att ta med..., Hittade smördegspaltor i frysen och experimenterade lite... Så mycket man kan göra! Denna gången blir det äppelpaj

Köttgryta 4 pers

ca 600 gram benfritt nötkött

- 1 vitlöksklyfta
- 1 gul lök
- 2 morötter
- 1 purjolök
- persilja
- 1 lagerblad
- 2 dl rödvin
- 1 dl vatten
- 2 msk vetemjöl
- 1 köttbuljongtärning
- 1 lagerblad
- salt, grovmalen svartpeppar, timjan
- Smör eller olja till stekning

Använd grytbitar eller tärna köttet i lagom ca 3 cm stora bitar. Bryn i stekpanna och lägg över i en gryta, strö över mjöl och rör om, koka ur stekpannan med vatten och häll över köttet, tillsätt vin, smulad buljongtärning, salt och kryddor, (*börja med ½ tsk av varje*), hackad vitlök (el torkad) och klyftad gul lök. Koka på svag värme under lock, ca 1 tim. Rör om!

Skala och skiva morötterna, lägg i grytan, skiva purjolöken och vänta 15 minuter innan Du lägger i.

Sammanlagd koktid ca 1½ tim. Smaka av, krydda! Vill Du lyxa till det?

Bryn hela champinjoner och tillsätt i grytan på slutet.

Servera med kokt potatis el ris.

Picklad rödlök

2 rödlökar finstrimlas och läggs i glasburk med lock.

Koka upp: 1 dl ättiksprit, 2 dl strösocker, 3 dl vatten och 1 msk salt.

Häll över rödlöken, låt kallna.

(Håller sig flera månader i kylskåp)

Äppelpaj på smördeg

4 smördegspaltor 12 x12 cm

4 äpplen

1 ägg

1 tsk kanel

1 dl brun farin el socker

Sätt ugnen på 200 grader, Lägg bakplåtspapper på en plåt och lägg på de frysta smördegspaltorna (lite glest).

Kärna ur äpplena och skiva tunt.

Vik en liten kant runt om på smördegspaltorna. Lägg på äppleskivorna lite omlott innanför kanten.

Pensla med ägg över deg och äpple och strö över kanel och socker.

Grädda i 15 -20 min tills det fått fin färg och smördegen är frasig. Servera ljumma, med glass eller grädde.

*Smaklig måltid
Ingela*

Våra funktionärer

Styrelse

Ordförande	Lars Möller 0706-790188	lars.moller@telia.com
Vice ordf.	Peter Borenberg 0707-667082	peter@borenberg.se
Kassör	Rolf Albinsson 0723-418625	ralbinsson@icloud.com
Sekreterare	Åke Bohlin 0709-621404	windseglare@gmail.com

Ledamöter	Ingela Möller 0709-541789	ingmoller@telia.com
	Pär Aronzon 0708-114173	zatasail@gmail.com
	Lennart Persson 072-7225012	lennart.f.persson@hotmail.com

Suppleanter	Jaan Karsna 076-0290350	karsna.jaan@gmail.com
	PW Anderson 0708-334339	cikoria43@gmail.com

Kommittéer

Båtteknik	Per Carlsson 070-821 35 00 (ansv), Jan Pettersson, Staffan Österling, Jaan Karsna, Bengt Nordé, Lars Möller	
Eskader	Rolf Albinsson 0723-418625	
Hamn & farled	Peter Borenberg 0707-667082 (ansv), Mårten Dunér, Lars Karlsson, Lars Sjöstedt, Jonas Thörngren, Håkan Bergström, Tommy Carlsson, Lars Möller	
Information	Ingela Möller 0709- 541789, Lennart Persson	
Webbansvarig	Lennart Persson 072-7225012	
Miljö	Jaan Karsna 076-0290350	
Qvinna ombord	Vakant	
Utklippan	Pär Aronzon 0708-114173	
24-timmars	Lars Möller 0706-790188	
Svenska Sjö	Pär Aronzon 0708-114173	

Revisorer	Anita Pettersson 0457-31491, Stig Ljung 0455-23856
	Per Carlsson (suppl) 070-821 35 00

Valberedning

Jörgen Sökjer-Petersen 0455-26490, jorgen.sokjer-petersen@telia.com
Mårten Dunér 0454-60504, marten.duner@telia.com

B

*Porto
betalt*

Foto: Bengt Nordé

Stilla morgon. Lilla Bält 2018. Plötsligt var den där – tumlaren. Helt intill båten.
Sedan bröts havsytan av fler tumlare – 100-tals. Magiskt.

Avsändare:
S XK Blekingekretsen c/o Möller
Orkestergatan 25 371 49 Karlskrona